

GIDA KODEKSİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

(31.05.2024)

KODEKS ALİMENTARIUS KOMİSYONU VE KODEKS KOMİTELERİNE İLİŞKİN HABERLER

Avrupa Kodeks Koordinasyon Komitesi'ne (CCEURO) katılım sağlandı.

Kodeks Alimentarius Komisyonu'nun Avrupa Kodeks Koordinasyon Komitesi (CCEURO)'nun 33. Oturumu 27-31 Mayıs 2024 Berlin/Almanya'da düzenlenmiştir. Ülkemizi temsilen bir kodeks uzmanımız toplantıya katılım sağlamıştır. Bu toplantıda Almanya tarafından önerilen "Food-Based Dietary Guidelines" konulu öneriye ülkemiz de katkı sağlayarak destek olmuştur. Ülkemizde yapılan "Beslenme Kılavuzları ve/veya Beslenme ve Sağlık Araştırmaları" hakkında bilgi verilmiştir.

https://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/sh-proxy/en/?lnk=1&url=https%253A%252F%252Fworkspace.fao.org%252Fsites%252Fcodex%252FMeetings%252FCX-706-33%252FCRDs%252Fcu33_crd_04e.pdf.

Toplantıda beslenmenin insan sağlığı üzerine etkileri ile gıda güvenilirliği ilişkisini irdeleyecek bir kılavuz hazırlanması karara bağlanmıştır. Bu kılavuzun Başkanlığında Almanya; Başkan yardımcılığında ise Türkiye, İspanya ve Kazakistan görev alacaktır. Toplantıda ayrıca "Tek Sağlık Yaklaşımı", iklim krizi, antimikrobiyal direnç, biyoçeşitlilik gibi küresel sorunların çözümünde komitenin alması gereken sorumluluklar tartışılmıştır. Gıda güvenliği kapsamında Avrupa Bölgesinde öne çıkan sorunlar ve yapılması gerekenler, 2026-2031 arasında uygulanacak Kodeks Stratejik Planı ile ilgili de ülkemiz görüşleri iletilmiştir.

FAO/WHO Kodeks Alimentarius Avrupa Bölge Komitesi 33. toplantısı gündeminde yer alan ve 30 Mayıs tarihinde gerçekleşen Panele ülkemiz temsilcisi konuşmacı olarak katılım sağlamıştır. Panelde; "Kodeks Alimentarius çalışmalarına katkı sağlarken kanıta dayalı veri toplanarak yapılan örnek çalışmalar, karşılaşılan sorunlar ve bu sorunların nasıl aşıldığı; diğer ülkelerin Kodeks çalışmalarına daha etkin katılımı için önemli tavsiyeler" başlıklarında ülkemizin tecrübeleri paylaşılmıştır.

https://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/sh-proxy/en/?lnk=1&url=https%253A%252F%252Fworkspace.fao.org%252Fsites%252Fcodex%252FMeetings%252FCX-706-33%252FLinks%252FCCEURO33_SideEventsV2.pdf.

CCEURO 33. Oturumu'na ilişkin toplantı dokümanları ve detaylı bilgi için [tıklayınız](#).

Dünya Gıda Güvenilirliği Günü (WFSD)

Dünyada güvenilir gıdaya dair farkındalığın artırılması için, 2019'dan itibaren, 7 Haziran "Dünya Gıda Güvenilirliği Günü (WFSD)" olarak kutlanmaktadır. Dünya Gıda Güvenilirliği Günü'nün bu yılki teması: "Gıda Güvenilirliği: Beklenmeye Hazırlıklı Ol".

Her yıl, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü/FAO ve Dünya Sağlık Örgütü/WHO, Dünya Gıda Güvenilirliği Günü'nün ortaklaşa kutlanmasına öncülük etmektedir. Kodeks Alimentarius Komisyonu'nun internet sayfasında "WFSD-Dünya Gıda Güvenilirliği Günü" için özel bir bölüm hazırlanmıştır.

Kodeks Alimentarius Komisyonu'nun Dünya Gıda Güvenilirliği Günü'ne ilişkin hazırladığı internet sayfasından WFSD ile ilgili ülkelerce gerçekleştirilen/gerçekleşecek tüm aktivitelere ilişkin bilgiye erişim sağlanabilir.

WFSD internet Sayfası içi [tıklayınız](#).

Ülkemizin 7 Haziran 2024'te gerçekleştirilecek olan WFSD konferansına dair haber, Kodeks Alimentarius Komisyonu'nun sayfasında WFSD etkinlikleri başlığı altında duyurulmuştur. Söz konusu habere erişmek için [tıklayınız](#).

CCFICS Çalıştayı yapıldı.

Gıda İthalat İhracat ve Sertifikasyon Sistemleri Kodeks Komitesi, Komite gündeminde yer alacak yeni konulara ilişkin mevcut ve muhtemel sorunlar hakkında 21 Mayıs 2024'te uzaktan erişim yoluyla bir çalıştay düzenlemiştir. Daire Başkanlığımız kodeks uzmanları tarafından takip edilen çalıştayda, Norveç, Avustralya, Brezilya, Birleşik Krallık ve Hindistan temsilcileri tarafından dikkat çekilmek istenen sorunlar hakkında sunumlar yapılmıştır.

Norveç tarafından, uluslararası ticarete bilgi paylaşımının standardize edilmesi ve uyumlaştırılması konusunda bir önerge sunulmuştur. Avustralya tarafından Ulusal Gıda Kontrol Sistemlerine (NFCS) güvenmenin önemi üzerinde durulmuş ve bu sistemlerin dijitalizasyonuna ilişkin öneri verilmiştir. Birleşik Krallık, yapay zekânın bu uygulamalara dâhil edilmesine dair önerisini sunmuştur. Brezilya, tam bir SPS sağlık sertifikasına erişmek için olması gereken sağlık gereklilikleri hakkında küresel bir standardın mevcut olmayışını önemli bir problem olarak gündeme taşımıştır. Hindistan ise itiraz mekanizmasına ilişkin önerilerde bulunduğu bir sunum gerçekleştirmiştir.

CCMAS Toplantısı gerçekleşti.

Kodeks Alimentarius Komisyonu Numune Alma ve Analiz Metotları Kodeks Komitesi (CCMAS)'nin 43. Oturumu 13-18 Mayıs 2024 tarihleri arasında Budapeşte/Macaristan'da gerçekleştirilmiştir.

CCMAS 43. Oturumu'na ilişkin toplantı dokümanları ve taslak rapora erişmek için [tıklayınız](#).

CCFA ve CCCF Toplantı Raporları yayımlandı.

Kodeks Alimentarius Komisyonu'nun 15-19 Nisan 2024'te gerçekleşen Bulaşanlar Kodeks Komitesi (CCCF) ve 22-26 Nisan 2024'te gerçekleşen Gıda Katkı Maddeleri Kodeks Komitesi (CCFA)'nin nihai raporları Kodeks Alimentarius Komisyonu'nun resmi internet sayfasında yayımlanmıştır.

Rapor: [CCCF](#)

[CCFA](#)

FAO, besin takviyeleri ve terapötik gıdalardaki 3-MCPD ve yağ asidi esterlerinin risk değerlendirmesi başlıklı bir rapor yayımladı.

FAO, WFP, UNICEF ve "Sınır Tanımayan Doktorlar" işbirliğiyle, "Besin takviyeleri ve tedavi edici gıdalardaki 3-MCPD ve yağ asidi esterlerinin risk değerlendirmesi başlıklı bir rapor yayımladı.

Rapora ulaşmak için [tıklayınız](#).

WHO internet semineri-10 Haziran 2024

Dünya Sağlık Örgütü (WHO), 10 Haziran 2024 tarihinde saat 13:00 - 14:15 CEST (Ankara Saati ile 14:00-15.15) arasında zoom üzerinden "Ulusal düzeyde gıda güvenliği risklerinin sıralanması" konulu bir internet semineri düzenleyecektir.

DSÖ, 2025'te yayınlanması planlanan gıda kaynaklı hastalıkların yük tahminlerini ulusal, bölgesel ve küresel düzeyde güncellerken; bu internet semineri, risk sıralamasına odaklanarak

risk analizinin temel bileşenlerini açıklamayı ve ulusal risk sıralaması çalışması için bir araç olarak uygulanabilen tahmini insidans, ölümler ve hastalık yükü gibi sağlık ölçümlerinin nasıl yapıldığını açıklamayı amaçlamaktadır.

Kayıt olmak için [tıklayınız](#).

Elektronik Çalışma Grupları:

- Ürün standartlarının gıda katkı maddesi hükümlerinin GSFA'nın ilgili hükümleriyle uyumlaştırılması - CCFA54 - **Son başvuru tarihi: 10/06/2024**
- Tatlı Mercanköşk Standart Taslağı- CCSCH7 - **Son başvuru tarihi: 14/06/2024**
- “Kurutulmuş ağaç kabuğu” grup standardı kapsamında Tarçın için Önerilen Taslak Standart - CCSCH7- **Son başvuru tarihi: 15/06/2024**
- 55. CCFA'ya sunulmak üzere Gıda Katkı Maddeleri Genel Standardı (GSFA) revizyonu - CCFA54 - **Son başvuru tarihi: 28/06/2024**
- Büyük Kakule İçin Önerilen Taslak Standart - CCSCH7 - **Son başvuru tarihi: 28/06/2024**
- Tüm elektronik çalışma gruplarının listesine ulaşmak için [tıklayınız](#).

Görüş Talepleri:

- CL 2024/60-EXEC - Belirli darı çeşitlerine yönelik ürün grubu standardının hazırlanması teklifine ilişkin görüş talebi **Görüş için son gün: 30/06/2024**
- CL 2024/59-FA - JECFA tarafından değerlendirilmesi önerilen maddelerin öncelik listesine ilişkin bilgi ve görüş talebi **Görüş için son gün: 15/01/2025**
- CL 2024/58-FA - GSFA'nın gıda katkı maddeleri hükümlerinin yeni ve/veya revizyonu için öneri talebi **Görüş için son gün: 15/01/2025**
- CL 2024/57-FA - Gıda Katkı Maddeleri için Sınıf İsimleri ve Uluslararası Numaralandırma Sistemi (CXG 36-1989) Bölüm 3'te değişiklik ve/veya ekleme yapılmasına yönelik öneri talebi **Görüş için son gün: 15/09/2024**
- CL 2024/56-FL - Ortak sunum ve çoklu ambalaj formatları hakkında görüş talebi **Görüş için son gün: 0/0/**
- CL 2024/55-FL - Gıda Bilgi Erişimi İçin Teknoloji Kullanımına İlişkin Kılavuz hakkında görüş talebi **Görüş için son gün: 0/0/**
- CL 2024/54-FL - E-ticaret Yoluyla Sunulacak Hazır Ambalajlı Gıdaların Gıda Bilgilendirme Hükümleri hakkında Rehberle ilişkin görüş talebi **Görüş için son gün: 0/0/**
- CL 2024/53-FL – Alerjen Etiketleme hakkında görüş talebi **Görüş için son gün: 0/0/**
- CL 2024/52-NFSDU - Yeni çalışma önerileri/acil konular hakkında görüş talebi **Görüş için son gün: 31/07/2024**
- CL 2024/51-NFSDU - 6 - 36 Aylık çocuklar için NRV-R'nin ve 6 - 36 Aylık Çocuklar için NRV-R'nin Oluşturulmasına İlişkin Genel Prensipler hakkında görüş talebi **Görüş için son gün: 0/0/**
- CL 2024/40-SCH– Baharat ve Mutfak Bitkileri Kodeks Komitesi için yeni çalışmalara ilişkin öneri talebi (CCSCH) **Görüş için son gün: 30/04/2025**

- CL 2024/39-FO – Katı ve Sıvı Yağlara ilişkin mevcut Kodeks Standartlarında yeni çalışmalar ve/veya değişiklikler için öneri talebi **Görüş için son gün: 30/06/2025**
- CL 2024/38-FO –Bitki Adı İle Anılan Yemeklik Yağlar Standardında pirinç kepeği yağında gama orizanol tayini yöntemi hakkında bilgi talebi (CXS 210-1999) **Görüş için son gün: 28/02/2025**
- CL 2024/37-FO - CXC 36-1987'nin Ek 2-“Kabul Edilebilir Önceki Kargolarının Listesi”nde değişiklik yapılmasına yönelik öneri talebi **Görüş için son gün: 28/02/2025**
- CL 2024/36-FO - Zeytinyağı ile ilgili bilimsel veri ve bilgilerin sunulması talebi **Görüş için son gün: 30/09/2025**
- CL 2024/35-CAC - Komisyonun 47. Oturumu tarafından kabul edilmek üzere Katı ve Sıvı Yağlara İlişkin Standartlar ve Uygulama Kurallarına ilişkin taslak değişiklikler/revizyonlar hakkında görüş talebi **Görüş için son gün: 01/10/2024**
- CL 2024/34-CAC - Kurutulmuş veya suyu uzaklaştırılmış meyve ve üzümü küçük meyveler taslak standardına (Step 5) görüş talebi **Görüş için son gün: 01/10/2024**
- CL 2024/33-CAC - Kurutulmuş veya suyu uzaklaştırılmış köklerden, rizomlardan ve çiçek soğanlardan elde edilen baharat-zerdeçal taslak standardına (step 5/8) görüş talebi **Görüş için son gün: 01/10/2024**
- CL 2024/32-CAC - Kurutulmuş veya suyu uzaklaştırılmış meyveler ve üzümü küçük meyvelerden elde edilen baharat taslak standardı (Step 8)-yenibahar, ardıç meyvesi ve yıldız anason **Görüş için son gün: 01/10/2024**
- CL 2024/31-CAC - Kurutulmuş veya suyu uzaklaştırılmış meyveler ve üzümü küçük meyvelerden elde edilen baharat taslak standardı (Step 8)-kakule **Görüş için son gün: 01/10/2024**
- CL 2024/27-GP - Dildeki tutarsızlıklar ve Bölüm 3 dışında PM'nin değiştirilen içeriği hakkında Üyelerden ve Gözlemcilerden öneri talebi **Görüş için son gün: 16/08/2024**
- CL 2024/25-GP - Bölüm 2 Kodeks standartlarının ve ilgili metinlerin detaylandırılması, Kodeks standartlarının ve ilgili metinlerin detaylandırılmasına yönelik prosedürler, Codex standartları ve ilgili metinleri ve ilgili paragraflarının Kısım 7 Değişiklik (düzeltmeler, değişiklikler ve yeni basımlar) prosedürüne ilişkin önerilen değişiklikler hakkında Üyelerden ve Gözlemcilerden görüş talebi **Görüş için son gün: 16/08/2024**
- CL 2024/17-MAS - İhtiyati alerjen etiketlemesi için analiz yöntemleri hakkında görüş talebi **Görüş için son gün: 0/0/**

Görüşe açılan tüm dokümanlara ulaşmak için [tıklayınız](#).

Toplantı Takvimi:

- CCPR55: Pestisit Kalıntıları Kodeks Komitesi 3-8 Haziran 2024 (Çin)
- CCFICS27: Gıda İthalat İhracat ve Sertifikasyon Sistemleri Kodeks Komitesi 16-20 Eylül 2024 (Avustralya)
- CCNFSDU44: Özel Beslenme Amaçlı Gıdalar Kodeks Komitesi 2-6 Ekim 2024 (Almanya)
- CCFPP36: Balık ve Su ürünleri Kodeks Komitesi 7-17 Ekim 2024
- CCRVDF27: Veteriner İlaçları Kodeks Komitesi 21-25 Ekim 2024
- CCFL48: Gıda Etiketleme Kodeks Komitesi 27 Ekim-1 Kasım 2024 (Kanada)
- CAC47: Kodeks Alimentarius Komisyonu 25-30 Kasım 2024 (İsviçre)

GIDA KODEKS ŞUBESİ MEVZUAT ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN HABERLER

- **Türk Gıda Kodeksi - Gıda ile Temas Eden Plastik Madde ve Malzemeler Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, 06/05/2024 tarih ve 32538 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.**

Gıda ile temas eden plastik madde ve malzemelere ilişkin düzenlemeleri kapsayan Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Plastik Madde ve Malzemeler Tebliği, 25/12/2019 tarihli ve 30989 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmişti. Tebliğ, 10/2011/EU sayılı Avrupa Birliği (AB) mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır. Tebliğin yayımından sonra, AB Tüzüğü eklerinde yer alan gıda ile temas eden plastik madde ve malzemelerin üretiminde kullanılmasına izin verilen başlangıç ve monomer maddelerin güncellenmesi amacıyla, AB mevzuatında değişiklikler (2019/1338, 2020/1245, 2023/1442, 2023/1627) yayımlanmıştır.

AB mevzuatında yapılan bu değişikliklerin, ülkemizde yürürlükte olan mevzuata yansıtılması amacıyla Tebliğ'de değişiklik yapılmıştır. Değişiklikle,

- Tebliğ ekinde yer alan, gıda ile temas eden madde ve malzemelerin üretiminde kullanılmasına izin verilen başlangıç ve monomer maddeleri listesindeki bileşenlerin bir kısmı, EFSA'nın yeni bilimsel görüşleri doğrultusunda listeden çıkarılmış,
- Listeye yeni bileşenler eklenmiş,
- Listede yer alan bazı bileşenlerin kullanımına da kısıtlamalar getirilmiştir.
- Tebliğ ile plastiklerin migrasyon testi koşullarıyla ilgili yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Tebliğe www.mevzuat.gov.tr linkinden ulaşılabilir.

- **Türk Gıda Kodeksi Gıdalardaki Eser Elementler ve İşleme Bulaşanlarının Resmi Kontrolü için Numune Alma ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği görüşe açıldı.**

Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliği 2023 yılında güncellenmiş olup, bu Yönetmelikle ilk defa maksimum limit belirlenen eser elementler ve işleme bulaşanları bulunmaktadır. TGK-Eser Elementler ve İşleme Bulaşanlarının Resmi Kontrolü için Numune Alma ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği bu bulaşanların numune alma ve analiz metotlarını kapsayacak şekilde güncellenmiştir. Söz konusu mevzuat taslağı, Avrupa Birliği mevzuatı dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Son görüş bildirme tarihi: 03.06.2024

Görüşlerin bildirileceği adres: kodeks@tarimorman.gov.tr

Tebliğ Taslağı ve Görüş Bildirme Formu için [tıklayınız.](#)

- **Makarna ve İrmik Alt Komisyon toplantısı düzenlendi.**

Türk Gıda Kodeksi Makarna ve İrmik Tebliğlerinde güncelleme çalışmaları kapsamında çevrimiçi olarak 14 Mayıs 2024 tarihinde Makarna ve İrmik Alt Komisyon toplantısı yapılmıştır.

- **Türk Gıda Kodeksi mevzuat listesi güncellendi.**

06.05.2024 tarihli güncel Türk Gıda Kodeksi mevzuatı listesine ulaşmak için [tıklayınız.](#)

*Not: Türk Gıda Kodeksi mevzuat listesinde yer alan konsolide metinlerin (Mevzuat Bilgi Sisteminden (<https://www.mevzuat.gov.tr/>) erişilen ve tüm değişiklikleri içeren mevzuat), yasal bağlayıcılığı bulunmayıp sadece uygulama ve erişim kolaylığı açısından düzenlenmiştir. Yasal geçerliliği olan ana mevzuat ve ilgili değişikliklere, Resmi Gazete'nin internet sitesinden

(<https://www.resmigazete.gov.tr/>) her mevzuat altında belirtilen Resmi Gazete tarih ve sayısı ile erişilebilir.

- **8. Gıda Güvenliği Kongresine katılım sağlandı.**

Gıda Güvenliği Derneği (GGD) tarafından 9-10 Mayıs 2024 tarihleri arasında düzenlenen 8. Gıda Güvenliği Kongresinde "Nasıl Bir Gıda Güvenliği Mevzuatı" konulu Panele konuşmacı olarak katılım sağlanmıştır. Panelde Bakanlığımızın gıda güvenliği yaklaşımı, sorumlulukları, tüm paydaşlarla koordine çalışma usulleri, uluslararası çalışmalarda bilimsel ve teknik katkısı, risk değerlendirmede veri paylaşımının önemi gibi konular ele alınmıştır.

- **Gıda Okuryazarlığı konulu çevrimiçi konferans düzenlendi.**

17 Mayıs 2024 tarihinde İstanbul Aile Hekimleri Derneği ve MEDER işbirliği ile Aile Hekimlerine yönelik Gıda Okuryazarlığı konulu çevrimiçi konferans düzenlendi.

Gıda etiket okuma, gıda israfı ve gıdada doğru bilgiye erişim konularında Aile Hekimlerimize detaylı bilgilerin paylaşıldığı konferansta, Aile Hekimlerinin tüketicilere gıda okuryazarlığı bilgisinin aktarımındaki desteğinin önemi vurgulandı.

- **Sahte, kaçak üretim ve satışın önlenmesi çalıştayına katılım sağlandı.**

9-10 Mayıs 2024 tarihlerinde İzmir ilinde gerçekleştirilen “Distile İçecek Sektöründe Kaçak ve Sahtenin Boyutu, Etil Alkolün Yasa Dışı Kullanımı Dolayısıyla Ortaya Çıkan Kayıt Dışılık, Yasal Düzenlemeler, Hukuki Sorumluluklar, Uygulamalar ve Bu Alandaki Vergi Kaybı ile Sorunlara Yönelik Hukuki ve İdari Çözüm Önerilerinin Değerlendirilmesi Çalıştayı”na Genel Müdürlüğümüzün ilgili birimlerince katılım sağlanmıştır.

- **FSA Etkinliği**

18 Nisan 2024'te İngiltere Gıda Güvenliği Otoritesi (FSA) tarafından düzenlenen “Listeria monocytogenes ve gıda işletmelerinde yol açtığı sorunlar” ile ilgili çevrimiçi bir etkinliğe katılım sağlanmıştır.

- **EURACTIV etkinliği**

Euractiv, 1999 yılında Fransız medya yayıncısı Christophe Leclercq tarafından kurulan, AB politikalarına odaklanan bir Avrupa haber sitesidir. Euroactiv'in 18 Nisan 2024'te gerçekleşen “Avrupa Birliğinde Organik Tarım ve Daha Yeşil Avrupa için Rolü” konulu Paneline çevrimiçi katılım sağlandı. <https://events.euractiv.com/event/info/organic-farming-in-the-eu-what-role-for-a-greener-europe>

AB MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

- **AB Kahvaltı Direktifleri**

Avrupa Komisyonu tarafından 21 Nisan 2023 tarihinde açıklanan ve bal, meyve suları ve reçel gibi kahvaltılık ürünlerle ilgili Direktifleri ("Kahvaltı Direktifleri") tadil eden Direktif teklifi konusunda, 30 Ocak 2024 tarihinde, AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu (AP) arasında varılan siyasi uzlaş, 10 Nisan 2024 tarihinde AP Genel Kurulu tarafından ve 29 Nisan 2024 tarihinde ise AB Konseyi tarafından onaylanmıştır.

Bu kapsamda, "Bal ile ilgili 2001/110/AT, meyve suları ve benzer ürünler ile ilgili 2001/112/AT, reçel, jöle ve marmelatlar ile tatlandırılmış kestane püresi ile ilgili 2001/113/AT

ve koyulaştırılmış süt ve süt tozu ile ilgili 2001/114/AT sayılı Konsey Direktiflerini tadil eden 14 Mayıs 2024 tarihli ve (AB) 2024/1438 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi", AB Resmi Gazetesi'nin 24 Mayıs 2024 tarihli nüshasında yayımlanmıştır.

ye Devletlerin, söz konusu Direktifi, 14 Aralık 2025 tarihine kadar i hukuklarına aktarmaları gerekmekte olup, Direktif hükümleri, 14 Haziran 2026 tarihinden itibaren uygulanmaya başlayacaktır.

Direktife ulaşmak için [tıklayınız](#).